

paa, fordi det virkelig tjener begge Parter. Forholdet er her saa slet, der gaaer saa Meget tabt ved den nuværende Ordning, at det ingenlunde er umuligt, at man paa engang kan bringe Noget frem, som Godseierne eller i alt Fald den større Deel af dem ville kunne være tjente med, og som dog vil være en ubetalelig Binding for Bondestanden. Jeg skal her, da jeg seer Sagen fra begge Sider, særskilt vende mig til de Medlemmer her i Salen, som paa engang repræsenterer Godseierne og Bønderne. Jeg begaaer neppe noget Urigtigt, naar jeg her nævner Octoberforeningen som politisk Parti.

Formanden: Jeg troer ikke, det er rigtigt at føre saadanne Betegnelser for politiske Partier udenfor Salen ind i Forhandlingen.

Frederiksen: Jeg troede ikke, at Octoberforeningen kun betegnede et politisk Parti udenfor Salen. Jeg seer saa mange Medlemmer.

Formanden: Medlemmernes Stilling til de forskellige Partier udenfor Salen maa være udenfor Forhandlingerne her.

Frederiksen: Ja, jeg kan ganske vist ligesaa godt betegne det, jeg vil betegne, paa anden Maade. Jeg behøver jo blot at pege paa det ærede Medlem, der sidder ved Siden af mig, det ærede Medlem for Svendborg Amts 3de Valgfreds (S. N. Hansen), og henvise til hans politiske Forbindelse med Godseierne. Det er jo en Forbindelse, der netop sigter til at virke i denne Sal, og jeg indseer derfor ikke, hvorfor jeg skulde være afskaaren fra her at hentyde dertil. Og naar jeg hentyder dertil, er det ikke, fordi jeg fra mit Standpunkt ønsker at bringe Noget frem, som kunde sætte det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgfreds i Forlegenhed, det er langt fra at være mit Formaal; tværtimod, det er mit oprigtige Duffe, at han netop ved sin Forbindelse med Godseierne vil hjælpe Sagen lidt frem her. Jeg er meget imod denne Forbindelse i andre Retninger, imod de politiske Principer, som den antyder

og forsøger at gjøre gjældende, men Intet skulde være mig fjærere, end om Godseierne og Bønderne i disse Forhold, der netop berøre Begges fælles Interesser, vilde arbejde sammen, om det her skulde være muligt at faae Hjælp fra begge Parter. Ganske vist, det er mig høist tvivlsomt, hvorvidt der virkelig vil komme Noget ud af denne Sag, om det skal lykkes Udvalget at komme til et Resultat, som kan blive mere end en Demonstration, et Middel til Agitation, som kan blive noget virkelig praktisk Godt og Nyttigt. Jeg er ikke vis derpaa. Muligt er det, at man vilde komme til et bedre Resultat ved ikke at tage denne Sag frem for sig alene, men sætte den i Forbindelse med de mange andre Landboforhold, med hvilke den ganske vist paa mange Maader staaer i meget nær Berelvirkning. Muligt er det, at det vilde være nyttigt at nedsætte en Commission. Man taler saa tidt i denne Tid mod Commissioner, men det kan ikke nægtes, at vi dog have faaet enkelte praktiske Resultater af de store Commissioner, hvor Partistillingen, hvor Hensynet til den Gjenlyd, Ens Ord finder udenfor Salen, tidt mindre gjør sig gjældende, hvor en rolig og upartisk Drostelse kan finde Sted, hvor de forskellige Meninger meget lettere afstøde deres Kanter mod hverandre, hvor man derfor lettere kan komme til et Resultat. Muligt er det ogsaa, at man, hvad Landboforholdene angaaer, ved en saadan Commission, som kunde tage de mange store Forhold under Overtæelse, hvorom der vistnok her er meget forskellige Meninger, men hvori de fleste af os dog vistnok ønske visse Forandringer, kunde komme til et praktisk Resultat. Jeg erklærer, som sagt, at jeg ingenlunde kan stemme for dette Forslag, hvis det endelig skulde komme til at foreligge, som det her foreligger, men jeg skal dog i høi Grad anbefale dets Overgang til anden Behandling, idet jeg haaber, at det henvises til et Udvalg, og at man der vil komme til noget Bedre.

Winther: Det er kun et Par ganske korte Bemærkninger, jeg i dette Dieblil skal gjøre. Først skal jeg bemærke til den høitærede Minister, at han har misforstaaet mig,